

98 § LAUSUNTO LAKIESITYKSESTÄ KUNTARAKENNELAIN MUUTTAMISEKSI

Valtiovarainministeriö pyytää kuntien lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kuntarakennelain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi kuntarakennelakiin säännökset harkinnanvaraisesta yhdistymisavustuksesta. Avustusta myönnettäisiin uudelle kunnalle, mikäli kuntien yhdistymisessä olisi mukana vaikeassa taloudellisessa asemassa oleva kunta. Avustuksen määrä olisi valtioneuvoston harkinnassa ja se olisi sidoksissa vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan uudelle kunnalle aiheuttamiin taloudellisiin vastuisiin. Avustus tulisi käyttää uuden kunnan talouden vahvistamiseen. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2019 alusta.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 14.9.2018 klo 16.15 mennessä sähköpostitse osoitteeseen [valtiovarainministerio\(at\)vm.fi](mailto:valtiovarainministerio(at)vm.fi). Lausunnot pyydetään toimittamaan myös word-tiedostona lausuntoyhteenvedon laatimista varten. Lausunnon voivat antaa muutkin kuin lausuntopyynnössä mainitut.

Luonnos hallituksen esitykseksi on saatavilla valtiovarainministeriön [www-sivuilla](https://vm.fi/hanke?tunnus=VM100:00/2018) osoitteessa <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM100:00/2018>.

Kunnanjohtaja

Kunnanhallitus toteaa lausuntopyynnön ja päättää lausua siitä seuraavat näkökohdat:

Kunnanhallitus pitää pienten kuntien kannalta hyvänä mekanismina mahdollistaa tuki vapaaehtoiseen yhdistymiseen. Tästä on etua etenkin, jos kunnan tai kuntien taloudellinen tilanne tuo tarpeen vapaaehtoisille yhdistymisille.

Soinin kunta tuo kuitenkin esiin, että yhdistymisten tukemisen lisäksi tulisi rakentaa monimuotoisempia kannustimia kuntien välisen yhteistyön ja yhteistoiminnan edistämiseen. Kuntaliitokset ovat usein ylhäältä käsin johdettu prosessi, kun taas usein hedelmällisimmät ja parhaimmillaan sekä säästöjä tuottavat että palvelua kehittävät yhteistyöprosessit lähtevät käytännön toiminnasta ja tällöin ne rakentavat yhteistyötä alhaalta ylöspäin. Tämän tyyppiseen toimintaan tulisi suunnata enemmän tukea. Kannustinrahoitus ei kertaluonteisena auta, jos yhdistyvät kunnat ovat taloudellisesti huonossa tilanteessa.

Kuntarakennerahoituksen kerääminen kaikilta kunnilta asukasluvun mukaisella peruspalveluiden valtionosuuden vähentämisellä on myös ongelmallinen toimenpide, jonka tuo kuntien kannalta negatiivisia vaikutuksia. Peruspalveluiden valtionosuuksiin on kohdistunut

jo suuria leikkauksia viime vuosina, joten tässä tilanteessa lisäleikkaukset aiheuttavat jo merkittäviä vaikutuksia. Tämä aiheuttaa pahimmillaan uusien kuntien kriisiytymistä. Useat pienet kunnat ovat menettäneet tai menettämässä peruspalveluiden valtionosuuksistaan yli 10 % ja pienikin lisäsupistus voi tuoda jo merkittäviä paineita lakisääteisten tehtävien hoidolle eikä se välttämättä silti kannusta kehittämään toimintaa esimerkiksi hyvän yhteistyön avulla. Rahoituksen kokoamisessa tulisikin huomioida jo aiemmissa toimita syntyneitä valtionosuuksien kustannussäästöjä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Otteen oikeaksi todistaa
Soinissa 21.8.2018

hallintosihteeri
